16 Jaar, No. 5. — 's HERTOGENBOSCH, — Donderdag 11 Januarij 1844

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . . f 12.
Franco per post . . » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents 's zegels.

Belasting op de Coupons.

Het blijkt iederen dag al meer en meer, dat eene belasting op de coupons eene noodzakelijkheid is geworden. Ook bij de natie wint die overtuiging veld. Het is het eenige redmiddel, dat ons, in verband met eene stelselmatige vereenvoudiging, voortspruitende uit eene algeheele hervorming der grondwet, kan redden.

Waartoe kan het dienen, dat men zich zelven met ijdele uitvlugtselen blinddoekt? Wat helpt het te roepen, dat Nederland genoegzame hulpbronnen bezit, om uit den finantiëlen crisis op te staan, zonder, zoo als men overeengekomen is het te noemen, de natie met de schande van een bankroet, te overladen? Men vergeet altijd daarbij te bewijzen, dat de mogelijkheid bestaat. Men vergeet altijd de hulpbronnen aan te wijzen, waardoor Nederland zich uit de finantiële verwikkelingen kan opbeuren, zonder zijnen toevlugt te nemen tot eene belasting op de coupons.

Laten wij de heilzame hulpbronnen eens zien, welke Nederlands vertegenwoordiging door deszelfs ministers en leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, heeft kunnen uitdenken, en ter uitvoering voorstellen.

Die hooggeroemde redmiddelen bestaan, gelijk dit gedurende 28 volle jaren het geval is geweest, in eene nieuwe leening, of eene nieuwe belasting. Waarlijk men heeft wel gelijk te zeggen, dat er niets nieuws onder de zon is. In het vak van de belastingen hebben alle verledene en tegenwoordige, en naar de wenschen van het *Handelsblad*, zullen ook alle toekomende ministers, niets weten uit te vinden, om te korten te dekken, dan nieuwe leeningen, of nieuwe belastingen.

Het is tengevolge van dat sinds 28 volle jaren aanhoudend leenen en belasten, dat op dit oogenblik Nederland gevaar loopt deszelfs betalingen te zullen moeten staken. Er zal dus iets nieuws er op uitgevonden moeten worden. En inderdaad men heeft iets nieuws op het tapijt gebragt, dat de geldschieters onwillig, en de belastingschuldigen wanhopig maakt. — Men heeft eene nieuwe leening, of eene nieuwe belasting voorgesteld. — Men zegge met dat dit zoo oud is als het koningschap in Nederland. Wij zullen u zoo aanstonds bewijzen, dat [illegible] laatste jaren [illegible] onzen vaderlandschen bodem.

Als men vroeger eene leening deed, dan gaf men 5 pCt. rente van eene schuldbekentenis van duizend gulden, welke soms beneden pari werd uitgegeven. Dat was eene goudmijn voor beursmannen en effectenspeculanten, die zich gedurende een vierde eeuw, ten koste van de goede burgerij daarmede verrijkt hebben. Maar nu? — Nu is het wel weer eene leening, en dat woord is oud, maar op eene *nieuwe* wijze in toepassing gebragt. Thans stelt men voor 3 pCt. te geven van schuldbrieven, tegen pari te betalen! — Ook kan men zich niet verbeelden, welke verontwaardiging zich van de beurs heeft meester gemaakt, bij het vernemen van dergelijken bezuinigings maatregel, die men van het leger en de marine op de beurs heeft willen overbrengen. En wat meer is, met die bezuinigde leening is nog eene project-bezuiniging verbonden, dat namelijk eene vrijwillige reductie van renten, door middel van conversie, zal worden beproefd!!!... — Dat is een beursgruwel, te groot voor een beursland, zooals wij het ongeluk hebben te zijn, door de onregtmatig overgrooten invloed bezittende provinciën Holland, dan dat wij dien ooit zouden kunnen zien verwezentlijken! Men heeft het reeds verklaard; men moge bezuinigen zooveel men wil, vermits de beurs en hare procenten ongeschonden blijven! De leening zal dus niet slagen! Het middel is derhalve geen redmiddel. En er blijft der ministers en der kamer niets overig, dan de belasting.

Maar dat woord *belasting* en vooral NIEUWE *belasting*, klinkt zoo onaangenaam in de ooren der bevolking, die zich zoo gedwee heeft laten uitmergelen door de rentenheffers, dat thans die demoedige onderwerping aan onze papier-pacha's in verre na niet meer zoo lijdzaam is. In de dagen onzer constitutioneele onschuld bestond er geene publieke opinie. Indien de onbeduidende volksvertegenwoordiging het met den Koning goed vondt, berustte de bevolking geheel in dat goedvinden. Nu vraagt men, of datgene wat de vertegenwoordiging in overweging neemt, regt is.

Er is thans eene belasting op de bezittingen voorgesteld. En er doen zich al aanstonds twee vragen op: kan de bevolking meerdere lasten dragen? Heeft men het regt eene belasting op de bezittingen uit te schrijven?

Beide vragen moeten ontkennend beantwoord worden.

Het volk kan geene meerdere belastingen dragen. Het bewijs daarvan ligt in de huidige belastingen, welke ieder jaar al grooter en grooter te korten aanbrengen, omdat de natie overbelast is. Het is tevens een bewijs, dat eene nieuwe belasting geen redmiddel kan zijn. In den kwijnenden toestand van handel en nijverheid, is overbelasting den doodsteek voor Nederland. En men zou ter genezing van die doodelijke wond, eene schroomelijke, onbarmhartig drukkende belasting gaan uitschrijven, die den middelstand geheel zal ruineeren! Het is alsof men in Nederland met blindheid geslagen is!!!

Maar daarenboven heeft men geen regt, eene belasting op de bezittingen uit te schrijven. De grondwet heeft te regt verboden iemands eigendom te ontvreemden anders als tegen schaleevergoeding. Eene belasting op de bezittingen is eene ontvreemding van eigendom. Er kan derhalve niemand verpligt worden, eene dusdanige belasting te betalen, tenzij bij de heffing eene schaleevergoeding bepaald worde. Het is mogelijk, dat men poge de belasting eenen anderen naam te geven. Maar dat men niet uit het oog verlieze, dat het hier niet op den naam, maar op de zaak aankomt. Zoodra eene belasting de perken der inkomst te buiten gaat, en niet betaald kan worden, zonder de bezittingen aan te randen, is dezelve ongrondwettig. De onaffankelijkheid der regterlijke magt, waarborgt de belastingschuldigen van Nederland tegen ieder misbruik van magt, dat tegen hen zou kunnen worden gebezigd.

En zoo zien wij dan, dat in de gegeveue omstandigheden maar een' weg open is, om zich geld te verschaffen, te weten eene belasting op de coupons.

Andere belastingen zijn of onmogelijk, of ongrondwettig.

Eene leening tegen 3 pCt. zal niet slagen, eene leening tegen 5 pCt. is onhelpzaam.

En dewijl er dan toch geld [illegible] dat men zich hetzelve dan verschaffe door het belasten der inkomsten van die [illegible], wier renten het volk zoo gebrekig hebben gemaakt in deszelfs welvaart. Men slage eene belasting uit op de coupons.

INDIE EN CHINA

De gewone brievenmaal uit Bombay tot den 1 December is in Europa aangekomen. De regeringloosheid in het rijk van Lahore duurde voort en het Britsch-Indische legers dat aan de grenzen daarvan heeft plaats gevat, werd steeds versterkt. In het nieuwe Britsche westgewest Sind, langs den Indus, leden de Engelsche troepen vreesselijk door de ongezondheid van het luchtgestel. Van 16,000 man, die aldaar aanwezig waren, konden naauwelijks 3,000 te velde trekken.

Uit China hepen de tijdingen tot den 30 September. De nieuwe Fransche consul te Canton is met veel eerbewijzen door den onderkoning aldaar ontvangen. Intusschen heeft de engelsche commissaris sir H. Pottinger een nieuw verdrag met de chinesche regering gesloten, waarbij de laatste zich verbindt, om geen vreemden ambassadeur te Peking te laten residereen. Die bepaling schijnt vooral tegen de Franschen en Noord-Amerikanen gerigt te zijn. Op het door de Engelschen bezette eiland Hong-Kong heerschten zooveel ziekten, dat men begint te twijfelen, of Engeland die nieuwe bezitting wel zal kunnen blijven inhouden. De beroemde engelsche tolk Morrison is op dat eiland bezweken.

ENGELAND

Volgens de Londensche bladen van den 6 dezer was de Koningin den vorigen dag, bij het uitrijden met de markiezin van Douro, met het rijtuig omgevallen. Gelukkig had Hare Majesteit daarbij geen letsel ontvangen.

— De Jury, die in de zaak van D. O'Connell en zijne medebeschuldigden uitspraak moet doen, is, na zeer hevige debatten, eergisteren benoemd geworden. Men berekent dat van de acht en veertig leden zeven en dertig tot de behoudende partij en elf tot die der Radicalen behooren.

SPANJE

De Augsburger *Allgemeine Zeitung* geeft het volgende berigt uit Rome van den 23 Decemb. jl.:

» Hetgeen vroeger reeds gemeld is, kan thans ten stelligste verzekerd worden, dat er namelijk werkelijk onderhandeld wordt over een huwelijk van den graaf van Trapani, Prins Francisco de Paula, jongsten broeder van den Koning der Beide Sicilien, met Koningin Isabella van Spanje. Dit plan wordt door Engeland en Frankrijk ondersteund. Of het in Spanje zelf bijval vinden zal, vooral thans na den val van Olozaga, moet de toekomst leeren. Hier is men van meening, dat dit huwelijk aan Spanje geene waarborgen voor de toekomst opleveren zou. De genoemde prins, slechts 16 jaren oud, moet zijne studien alhier bij het adelscollegie nog voltooijen en bezit alzoo volstrekt geene ondervinding. De tegenwoordigheid van den Prins van Carini te Madrid en de erkenning der Spaansche regering van de zijde van Napels staat natuurlijk met deze verbindtenis in een naauw verband."

FRANKRIJK

PARIJS den 6 januarij. In de Kamer der Pairs zullen de openbare beraadslagingen over het adres in antwoord op de troonrede denkelijk overmorgen aanvangen. De hertog van Richelieu, de eenige pair die zich naar Londen begeven had om den Pretendent te begroeten, heeft in zijne afdeeling geen deel aan de beraadslagingen genomen.

Gisteren heeft de rapporteur van dat adres, de hertog de Broglie, eene zeer lange conferentie met den Koning gehad, waaruit men vermoedt dat bij dezen zijn opstel voorloopig heeft medegedeeld.

De Commissie ten dezelfden einde uit de Kamer der Gedeputeerden heeft gisteren verscheiden Ministers gehoord, en heden heeft de president van den ministerraad, maarschalk Soult, haar andermaal zijne meening over onderscheiden zinsneden medegedeeld, terwijl door de Ministers van Justitie en Openbaar Onderwijs eenige opheldering omtrent de voorgenomen maatregelen ten opzigte van het lager onderwijs gedaan zijn. Denkelijk zal de heer St. Marc Girardin tot rapporteur benoemd worden.

Het gerucht loopt dat genoemde Commissie het ontwerp tot begiftiging van den Hertog van Nemours, als aanstaanden Regent, eenstemmig verworpen en die te gelde den Minister van Binnenlandsche zaken uitgenoodigd heeft een zoodanig artikel in dat ontwerp voor te slaan.

— De Fransche gezant bij het hof van Hannover zou, naar verhaald wordt, last bekomen hebben zich naar Brunswijk te begeven, en wel ten gevolge der vermeende uitnoodiging van koning Ernst Augustus aan den Hertog van Bordeaux.

— De Algiers was, volgens de jongste tijdingen alles volkomen rustig. De generaal Baraguay d' Hilliers, die den winter in het zuiden van Frankrijk zal doorbrengen, tot herstel zijner door vermoeijing gekrenkte gezondheid, was van Constantine te Algiers aangekomen. Zijn opvolger in het opperbevel te Constantine, de Hertog van Aumale, had hem, tot op zekeren afstand, uitgeleide gedaan.

— Onder de beursgeruchten van heden behoorde dat het gepeupel te Athene het huis van den Russischen Consul geplunderd en daarna in brand gestoken heeft. Dit gerucht, gevoegd bij de openbare bewijzen van goedkeuring, door een aantal ongelieden den heer Laffitte gegeven, wegens de stoute taal, onlangs door hem in de Kamer der Gedeputeerden gevoerd, heeft eenigermate nadeelig op den stand der fondsen gewerkt.

— De heden uit Madrid ontvangen dagbladen behelzen het officieel berigt der benoeming van den heer Martinez de la Rosa tot ambassadeur van Spanje te Parijs. Het spaansch Gouvernement schijnt aan dit gezantschap een buitengemeen luister te willen bijzetten, blijkens, onderanderen, de gedane voorstelling van den nieuwen eersten gezantschapssecretaris, den heer d' Aguilera, aan den Koning en de Koninklijke Familie. Terwijl Spanje laatstelijk alhier slechts door eene legatie vertegenwoordigd werd, niettegenstaande Frankrijk zich te Madrid door een ambassadeur deed vertegenwoordigen, moet de heer Martinez de la Rosa nu, wederkeerig, laatstgenoemden rang bekleeden.

Denkelijk zal gemelde Ambassadeur den 7 of 8 dezer de reis herwaarts aanvangen.

Voorts behelzen die dagbladen de splitsing van het ministerie van binnenlandsche zaken in twee afdeelingen, de eene waarvan het bestuur der innerlijke aangelegenheden zal bevatten, terwijl aan de andere meer bijzonder de bescherming der intellectuële zaken des Lands is opgedragen.

De grootste rust heerscht in genoemde hoofdstad. Men sprak wel van eene Carlistische zamenzwering, maar zulks verontrustte weinig, dewijl de Regering een waakzaam oog hield op alles wat de orde zou kunnen verstoren.

Vijf en vijftig personen die tot de benden booswichten behoorden, welke Maestrazgo in Arragon verontrusten, hebben zich aan den bevelhebber der tegen deze rustverstoorders uitgezonden troepen onderworpen.

Het ministerie heeft den 31 December de wet doen afkondigen, waarbij de verkiezing en organisatie der gemeentebesturen wordt geregeld. Reeds in 1840 was deze wet door de Cortes goedgekeurd, en den 14 Julij van dat jaar door de toenmalige Regentes bekrachtigd; toen Espartero misbruik van het hem verleend gezag maakte; door haar tot het intrekken van eene wet te willen dwingen, die door de Wetgevende Kamers gestemd was. Maria Christina, welke zich toen te Barcelona bevond, en de Cortes en Constitutie op hare zijde, maar het leger en den generalissimus tegen zich had, gaf de voorkeur aan den afstand boven een zoo vernederenden stap; derhalve strekt het nu door de Ministers verrigte zeer ter harer gunste.

Van het vertrek dier Vorstin naar Spanje wordt nog niets met zekerheid vernomen. Zekere uitdrukkingen in een der fransche ministeriële bladen geven zelfs aanleiding om te gelooven dat het niet zoo kort op handen is als sommigen verzekerd hadden.

De tijdingen uit Figuières van den 30 December komen allen hierin overeen, dat de opstand weldra geëindigd zal zijn. Volgens een dagblad van Languedoc zou de baron de Meer de door Amettler voorgestelde capitulatie aangenomen hebben, benoudens de goedkeuring, en zouden beiden aan de Koningin om hare toestemming geschreven hebben. Dit is zeker, dat een volstrekt gebrek aan krijgstucht bij de insurgenten heerscht, dat het getal van zieken en gewonden onder hen van dag tot dag toeneemt, en dat Marich, een der luitenants van Amettler, ten gevolge van een gevaarlijk gewond is. Intusschen maakte de baron de Meer de blokkade gedurig strenger.

NEDERLAND

's GRAVENHAGE den 9 januarij.

Gisteren omstreeks zes uren nadenmiddag, is in het gebouw van het Ministerie van Marine in het Voorhout alhier, en wel in dat gedeelte hetwelk door Zijne Excellentie den Minister zelven bewoond wordt, plotseling een allerhevigste brand ontstaan. De vlammen sloegen aanstonds uit verscheidene vensters, en daar een scherpe wind woei, waren de vooruitzigten in het eerst zorgelijk. Spoedig waren de schutterij en detachementen van het garnizoen op de plaats aanwezig; doch de eerste pogingen om de vlammen te blusschen waren, niettegenstaande den ijver der spuitgasten en van vele militaire en burgerlijke personen, die vrijwillig hand aan het werk sloegen, niet gelukkig. Ook de vrij verre afstand, waarvan het water moest komen, werkte daartoe mede. Zijne Majesteit de Koning en Hunne koninklijke Hoogheden de Prinsen bevonden zich dadelijk op het tooneel van de ramp, moedigden den ijver der brandblusschers aan, en bevorderden met name de redding van het archief van het ministerie van marine, voor zoover dit nog mogelijk was. Met voorbeeldelooden ijver werden alle zaken van waarde, zoowel uit het ministerie van marine als uit het daaraan belende gebouw *Diligentiä*, dat aan de eene zijde reeds was aangestoken, weggeruimd en geborgen. Weldra deden een aantal spuiten goede dienst, en onderscheidden zich verscheidene spuitgasten, die gevaarlijke plaatsen op de hooge daken innamen, door de grootmoedigste zelfsopoffering. Eenige personen, waaronder ook ambtenaren, zijn bij hunne medewerking tot brandblusching of redding gekwetst geworden. Na een drietal uren eerst waanen den brand zoodanig meester, dat voor geene verdere uitbreiding te duchten was. Een groot gedeelte van het gebouw van het Ministerie van Marine is vernield. Het gebouw *Diligentia* is behouden gebleven. De schade is in vele opzigten aanmerkelijk en kan zelfs nog niet geheel worden berekend. Bepaaldelijk uit het huis van den Minister heeft slechts zeer weinig kunnen gered worden. Intusschen schijnt toch een belangrijk deel van het archief van Marine, alsmede de daar bewaard wordende schoone verzameling van modellen, behouden te zijn. (*Staats-Courant.*)

Bij besluit van 1 Januarij jl., no. 55, heeft Z. M. aan J. C. E. van Veltroven, op deszelfs verzoek, eervol ontslag verleend als kapitein-commandant der schutterij te Eindhoven, en tevens tot kapitein-commandant derzelfde schutterij benoemd A. J. Hogeks, thans 1ste luitenant.

— Aan den Nederlandschen consul te Hamburg is toegestaan zijn consulaat uittestrekken tot de stad en haven van Altona, onder bedrag eenen viceconsul in laatstgemelde plaats te houden.

— 's GRAVENHAGE, 6 Januarij Men vernoemt, dat de Hooge Raad eene lijst van zes personen opgemaakt heeft, om aan de Tweede Kamer der Staten Generaal te worden aangeboden, ten einde, bij de te houden verkiezing in die Kamer van drie kandidaten voor het lidmaatschap van den Hoogen Raad der Nederlanden, in aanmerking te worden genomen. Het bedoelde zestal moet, naar men verzekert, bestaan uit de heeren

1°. Mr. J. J. van der Hagen van den Heuvel, raadsheer in het Prov. Hof van Utrecht.

2°. Mr. J. K. Baron van Goltstein, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

3°. Mr. J. C. Martens van Sevenhoven, vice president van het Prov. Hof van Utrecht.

4°. Mr. J. C. Voorduijn, raadsheer in hetzelve Hof.

5°. Mr. B. van der Velden, officier van justitie bij de Arr. Regtb. te 's Gravenhage.

6°. Mr. C. J. de Jongh van Hedikhuizen, regter in de Arr. Regtb. te Utrecht.

— De Minister van Justitie, *ad interim* mede belast met de functien van Minister van Financien, maakt bij deze bekend, dat, ingevolge Art. 2 van 's Konings besluit van den 1 December 1843, No. 45, de in ontvangneemingen en uitbetalingen voor de Kas der geregtelijke en vrijwillige consignatien, te rekenen van den 1 Januarij 1844, plaats hebben door de Ontvangers der Registratie van de geregtelijke akten, in de Hoofdplaatsen der Provincien en Arrondissementen, in stede van de Agenten van het Domein en de Hypotheek-bewaarders, welke tot dat tijdstip daarmede zijn belast geweest.

's Gravenhage, den 5 Januarij 1844.

De Minister voornpemd,

VAN HALL.

— Het Staatsblad no. 69 bevat de wet van 30 December 1843, tot vaststelling van het uiterste hoofdcijfer van de begrooting voor de jaren 1844 en 1845, zijnde dat, van Marine, waarvoor uitgetrokken is voor 1844, ƒ 5,447,141,75, en voor 1845, ƒ 5,436,732,75; dijfde dit bedrag verdeeld als volgt:

Afd.	Voor 1844.	Voor 1845.
1. Kosten der administratie	ƒ 256,627,45.	ƒ 260,827,45.
2. Kosten niet behorende tot de marine aangelegenheden	- 182,766,00.	- 182,766,00.
3. Materieel der zeemagt	- 2,051,852,00.	- 2,115,900,00.
4. Personeel der zeemagt	- 2,506,006,80.	- 2,506,006,80.
5. Verschillende uitgaven	- 2,000,00.	- 2,000,00.
6. Gedeeltelijke suppressie van het etablissement der marine te Hellevoetsluis	- 95,166,00.	
7. Pensioenen en afloopende betalingen	- 352,823,50.	- 369,223,50.
	ƒ 5,447,141,75.	ƒ 5,436,732,75.

— Morgen zullen de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare overwegingen voortzetten over de belangrijke financiële wets-ontwerpen, die bij haar aanhangig zijn, als: de voordragten betrekkelijk de bijzondere fondsen en de aflossing aan de Handel-Maatschappij, enz. Ook zullen drie der Afdeelingen morgen een aanvang maken met het onderzoek van het wets-ontwerp, nopens de nieuwe belasting of heffing op de bezittingen.

De Centrale afdeeling zal vergaderen over het voorstel van wet wegens den achterstand, waaromtrent men derhalve eerlang het voorloopig verslag kan te gemoet zien.

— Met het begin van dit jaar is door den Minister van Financien *ad interim* eene resolutie genomen en bereids in werking gebragt, betrekkelijk den tijd dien de ambtenaren van dat ministerie op de verschillende bureaux voortaan zullen moeten doorbrengen, en wel hoofdzakelijk bepalende dat gemelde ambtenaren, in den winter, van des morgens ten negen, en des zomers van des morgens ten acht ure tot des namiddags ten vier ure in hunne respective bureaux zullen moeten werkzaam zijn; wordende het daarenboven aan de chefs der afdeelingen overgelaten te beslissen, in hoeverre bij hunne respective afdeelingen de noodzakelijkheid bestaat om eventueel des avonds de werkzaamheden nog eenige uren te hervatten.

— De Minister van oorlog heeft ter kennis gebragt van ouders en voogden, die hunne zonen en pupillen voor de Koninklijke Militaire Akademie bestemmen, dat ten dezen jare geene admissie voor de wapens der cavalerie, artillerie en genie hier te Lande zal plaats hebben; zullende het aantal plaatsen van kadets voor het wapen der infanterie, mede hier te Lande en voor de dienst in de Kolonien, hetwelk dit jaar ter vervulling zal worden opengesteld, in de maand Maart aanstaande nader worden bepaald bij de gewone aankondiging, welke jaarlijks ten opzigte van de toelating van jongelieden bij gemelde Akademie geschiedt.

— 's GRAVENHAGE den 8 januarij.

Morgen, ten drie ure zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene zitting houden.

— Men schrijft uit Nijmegen: „Het voorloopig regterlijk onderzoek, ingesteld tegen de vier personen, welke, zoo als gemeld is, in het laatst der maand November jl., in hechtenis zijn gesteld, als verdacht van zich in den avond van den 13 te voren, nabij deze stad, te hebben schuldig gemaakt aan aanslag op den ambtenaar van 's Rijks belastingen, P. H. Slaverman, en van gewelddadige verwonding op den commies J. D. Wichman gepleegd, is, naar men verneemt, van eenen uiterst moejelijken en omslagtigen aard, en wordt alsnog met ijver en zorg voortgezet. Desaangaande vernemt men verder, dat de instructie spoedig zal zijn ten einde gebragt, en dat zij reeds tot resultaat zou hebben opgeleverd, dat een beschuldigde, met name Jan Kersten, zoowel zijne medepligtigheid, als de ware toedragt der zaak voor den regter-commis-

paris zou hebben beleden, welk laatste ook door anderen van de beklaagden zou zijn gesteund. Eene groote menigte getuigen moet in deze zaak reeds zijn gehoord.

— Naar men vernoemt, zal, ten gevolge der reorganisatie van de kompagnien marechaussées van Noord-Braband en Limburg, de staf van dat wapen kunnen te vervullen, zijnde 1 luitenant-kolonel, 1 luitenant adjudant, de kwartiermeester en de adjudanten-onderofficiers; voorts zouden de oppervachtmeesters in plaats van te paard te voet gebragt worden, en dezen met de kwartiermeestersdienst op een tractement van ƒ 700 worden belast, en omtrent een tachtigtal wachtmeesters, bregadiers en marechaussées mede van te paard tot marechaussées te voet worden teruggebragt.

— 's GRAVENHAGE den 7 Januarij. Nadere berigten uit Nederlandsch-Indie vermelden, onder anderen de volgende bijzonderheden:

Met het doel om het transport der producten op Java te bevorderen, is een voertuig vervaardigd, om de, in vele opzigten, ondoelmatige Pedattie (Javaansche buffel-kar) te vervangen, tevens het onmisbare verslijtende bestanddeel onderweg door den inlander te kunnen worden hersteld. Eene proef zou met dat voertuig genomen worden.

Op den 28sten julij jl. is de fransche oorlogs-korvet *la Favorite*, onder bevel van den capitaine de corvette Page, te Soerabaya aangekomen en heeft vervolgens de reeden van Samarang en Batavia aangedaan.

In het begin van Augustus is, in de baay van Soembring, op de Zuitkust van Java, aangekomen eene sloep, bemand met twee personen, zich noemende Pierre Baumé van Bordeaux, en Charles Bantom van Bridgewater in Pennsylvania, en zeggende te behooren tot het Engelsch barkschip *Sakky*, gezagvoerder Stevenson, komende van Sidney en bestemd naar China. Zij verklaarden van boord te zijn gevlugt, toen het schip op de kust van Bali ten anker lag, ten gevolge van ondergane mishandeling.

Een vaartuig, toebehoorende aan den Arabier Seeh Oemar bin Osman Bahrevan, en onder Nederlandsche vlag varende, is op de kusten van Flores gestrand en zoude door den inlandschen Radja aldaar geplunderd en de opvarenden tot zijne slaven verklaard zijn. Het gouvernement zou maatregelen nemen om de schipbreukelingen en hunne goederen op te eischen.

Vier der schuldigen aan den in ons laatste berigt vermelden moord van den heer Joses, landhuurder te Soerakarta, zijn ter dood, en andere tot mindere straffen veroordeeld.

Op Banka heerschte nog eene zucht tot woeling onder de Chinesche mijnwerkers, hoezeer de rust niet was gestoord.

Mengelwerk.

DE MILITAIRE COMMISSIE.

EEN TOONEEL UIT DE BLOEDIGE FRANSCHE REVOLUTIE.

Vervolg van ons vorig nummer.

Wij kwamen meer in het midden van het dorp, waar de beter gebouwde huizen te kennen gaven, dat zij bewoond werden door de kleine grondeigenaren, de goede boeren, en de bemiddelde burgerij der plaats. Gij hadt moeten zien, hoe bij onze komst, de vrees zich verspreidde en de afschrik zich teekende op het aangezigt dier arme familien, welke als door den donder geslagen schenen. Hun was bekend wat er te Lyon omging. De verschrikte vrouwen vielen met hangende armen op hunne stoelen, de meiden weenden, de luidkeels schreeuwende kinderen werden geborgen, terwijl ons de mannen verbleekt naderden, met een' glimlach op de lippen, die het hart verscheurde....

— Kom, burger, zeide de kommissaris, op een' losseu toon, het spijt mij dat ik u moet hinderen, maar gij moet mij volgen. Ik heb strenge bevelen, mijnen pligt dwingt mij, gij moet met mij naar Lyon.....

De lieden wisten, gelijk ik u gezegd heb, hoe het daar met de processen en strafoeringen toeging; zij wisten, dat ieder persoon die werd aangehouden, in de gevangenis geworpen werd, en dat ieder gevangene dood was; en gij kunt u dus verbeelden welken schrik die slagtingen van Lyon in de dorpen verspreid hadden. Op het gezegde van den kommissaris begonnen de vrouwen te huilen, wierpen zich aan zijne voeten op de knieën of vielen in onmagt. De mannen mompelden verslagen eenige betuigingen van goede gezindheid, welke niemand verstond.

De kommissaris liet aan zijne eerste woorden al den tijd, en liet vervolgens daarachter vloeijen:

— Dat verontrust u, ik begrijp het. Wij zijn niet van steen, ter duivel! Maar luister! Ik zie, dat gij brave lieden en goede burgers zijt, onder ons gezegd, er zal misschien gelegenheid zijn om de zaak te regelen.

Eene straal van hoop, eene soort van godvergen lach verscheen op het gelaat. Men maakte eenige gebaarde en luisterde met open mond.

— Hebt gij geld? Spaarpenningen? Indien gij dat aan het vaderland wildet ten offer brengen, en mij in iets schadeloos te stellen, dan zou ik er in kunnen toestemmen, de oogen te sluiten en u te huis te laten.

— Wat, riep ik uit durfde hij zoo spreken?

— Met dezelfde woorden, zeide de kolonel, en ik geloof zelfs, dat ik de terugstootende naaktheid van zijn voorstel nog een weinig verminder.

— Maar dan was het eene straatroverij.

— Wel, mijn hemel, ja.

— En dat in de tegenwoordigheid van een officier van u?

— In mijne tegenwoordigheid, en ik wachtte mij wel te spreken, en ik trachtte een onverschillig uiterlijk aan te nemen, indien ik slechts met mijn hoofd geschud had, ware het onder het bijder guillotine gevalle. Gij begrijpt, dat de boeren oogenblikkelijk de geldkist openden, en alles afgaven wat zij in kostbaarheden of geld bezaten; zij zochten zelfs tot oude zakuurwerken, of een ander arm en eenig voorvaderlijk kleinood op, en het deed pijn aan mijn hart, als ik zag hoe zij zich van die familie relikwien beroofden, welke zij zoo lange jaren zorgvuldig in hunne huizen bewaard hadden. Het was den kommissaris nooit genoeg, hij had den moed aan eene oude vrouw een klein slecht portret te ontnemen, dat zij om den hals droeg, en waarover zij luidkeels weende. Hetzelfde bezoek vernieuwde zich met dezelfde bijzonderheden en hetzelfde gevolg in alle de voornaamste woonsteden tot op het einde van het dorp, dat met vlugheid en zonder geraas geheel geplunderd was, zooals gij ziet. Daar stond de met eene driekleurige vlag versierde kerk, en de daaraan gebouwde pastorij. De kommissaris zeide mij; dat hij den pastoor wilde gaan halen. Ik merkte hem op, dat het niet waarschijnlijk was, dat men hem onder dusdanige gebeurtenissen te huis zoude vinden; hij antwoordde mij, terwijl hij zich voorwaarts spoedde:

— *Men moet ons niets te verwijten hebben.*

Het was eene kleine woning, gedeeltelijk verborgen onder klimop en druivenranken; mij dunkt die nog te zien. De weg liep over eenig onbebouwd land, waarop wat gras en wilde bloemen groeiden, en dat omgeven werd door eene doornen haag; op den drempel zat een met lompen gekleed kind in de stralen der zon te spelen met eene geit, die aan den voet van eenen plaanboom was vastgemaakt. De kommissaris vroeg hem voorzigtigheidshalve of er iemand in het huis was. Hij zag op, sloeg vervolgens, met eene kinderen eigen verlegenheid, de oogen neder, en wees vervolgens het huis met den vinger aan. Wij zagen vooraan in den gang eene meid verschijnen, welke den moed niet had van zich te bewegen, of een woord op onze vragen te antwoorden. Wij drongen door in eene beneden zaal. De pastoor zat bij het raam,

in eenen grooten zetel met een boek in de hand; het was een grijsaard, van lange gestalte, mager, gebukt gaande onder de jaren, met lange wit gepoederde haren, hij hief het hoofd op en zag ons door zijnen bril aan.

Hal wat u betreft, zeide de commissaris, zonder hem te groeten; wat u betreft, vriend, u moet ik zeker medenemen. De kommissie moet u ondervragen, gij gaat met m naar Lyon... en oogenblikkelijk.

De pastoor nam zijn bril af, plaatste dien in zijn boek, legde het boek neder, en beproefde eene vraag te stamelen, zonder een woord te kunnen uiten.

— Kom, kom! zeide de kommissaris, kom voort, wij hebben haast, wij vertrekken aanstonds.

De goede man stond op, en zeide eindelijk:

— Men heeft mij niets te verwijten?

— Daarover zullen wij ginds praten; ik kan er anders niets aan doen; gij moet mij volgen.

De pastoor wierp verschrikte blikken op en om ons, en voegde er nog bij:

— Mijnheer, men acht mij in het land, en men had mij verzekerd, dat ik de wet....

— Wees gerust, hernam de kommissaris, de wet is regtvaardig..... Overigens, voegde hij er op een aanmatigenden toon bij, ik neem u onder mijne bescherming. Ik zal u niet verlaten, als ik u maar te Lyon heb.

— Best, mijnheer, ik ben gerust, ik zal u volgen.

— Maar aanstonds.

— Ook goed, mijnheer, gelijk gij wilt.

— Gij zult daar ginds geld noodig hebben; men is in de gevangenis niet op zijn gemak. Gij moet met u medenemen, al wat gij hebt. Ik zal mij daarmede belasten.

De pastoor haalde de schouderen op, opende eene groote kas, en bragt ons in zijne holle hand een stukje papier, waarin twee kroonen gewikkeld waren.

— Maar, gij spot er mede, gij hebt zilver in uwe kerk, in uw sakristij. Laat ons dat zien.

Ter zelfder tijd wenkte ons de kommissaris, dat wij hem zouden volgen in den gang, die naar de kerk leidde. De pastoor, die eenige bevelen aan de wacht gegeven had, haaste zich vooruit te gaan, zeggende, dat er niets aan kerksieraden waren.

— Welnu! dat zullen wij zien, zeide de kommissaris.

Aan het einde van den gang bevonden wij ons inderdaad in het sakristij.

— Open ons uwen winkel, riep de kommissaris, terwijl hij met de scheede zijns sabels op de holle kasten sloeg.

De pastoor haalde een klein sleuteltje uit zijnen zak, en opende eene kast met groote deuren, waarin de heilige gewaden zorgvuldig bewaard werden.

— Ha! ha! allerbest! zeide de kommissaris, ziedaar nutteloze munt. Waarom zouden wij dat alles hier laten?

Hij ontrolde stoolen, kasuifels, koorkappen; scheurde de galon af, sneed die in stukken, en deelde dezelve uit aan de tegenwoordig zijnde soldaten. Hij nam vervolgens den kelk, brak die op zijne knie door midden, en trapte dien plat, om hem des te gemakkelijker te kunnen mededragen. Hij deed insgelijks met al de overige heilige vaten, naar al mede wat kostbaar was, en stiet de zijden stoffen met den voet van zich weg in de kast. Ik was zoo zeer opgetogen op hetgene de kommissaris verrigtte, dat ik er niet aan dacht het gelaat van den grijzen pastoor te bezien, die naast mij stond, terwijl hij zijnen zakdoek in zijne gekruiste armen verfrommelde.

Toen alles was afgeloopen, beval de kommissaris: Voorwaarts, marsch!

(*Wordt vervolgd.*)

Betaling van Pensioenen

OVER HET VIERDE KWARTAAL.

De Administrateur van 's Rijks schatkist in de provincie *Noord-Braband*, adverteert de belanghebbenden, dat de betaling van Pensioenen over het vierde kwartaal 1843, eenen aanvang zal nemen, ten zijnen kantore, op *Dingsdag, den 2 January* 1844 van des morgens negen tot twaalf ure, uitgenomen Zon- en Feestdagen; wijders worden de belanghebbenden herinnerd dat de betaling over bovengenoemd tijdvak, niet langer zal zijn opengesteld dan tot den 31 *Maart* 1844.

's Bosch, *den* 30 *December* 1843.

De Administrateur voornoemd
L. J. A. DE LA COURT.

Advertentien.

NEDERLANDSCH BEGRAFENIS-FONDS
tot Nut van 't Algemeen
GEVESTIGD TE
ROTTERDAM.

De DIRECTIE van bovengenoemd FONDS, bericht door deze, dat zij den Heer *A. T. DIJKHOFF* haren AGENT voor de Stad *'s Hertogenbosch* en omliggende plaatsen, uitgevoodigd heeft, ter betere waarneming van de belangen zoowel van het Fonds als der aldaar wonende Leden, in plaats van een door hemzelve gesalarieerden Knecht of Bode zich persoonlijk te belasten, met de inzameling der wekelijksche Fournissementen, welke uitnoodiging genoemden Heer AGENT hoeveel moeite hem dit ook door het zoo aanzienlijk aantal Leden veroorzaakt, bereidwillig heeft aangenomen.

Tevens neemt zij deze gelegenheid waar hetzelve FONDS, waarvan de zoo gunstige staat in de overgelegde Rekening Couranten is bekend gemaakt, waaruit bleek dat de bezittingen van hetzelve reeds op *ultimo July jl.* ZEVEN DUIZEND GULDEN aan Effecten en DRIE DUIZEND NEGEN EN TWINTIG GULDEN aan Contanten bedroog, welk Kapitaal sinds dien tijd zoowel als het getal Leden aanmerkelijk is vermeerderd, in de aandacht van alle Noord-Nederlanders aan te bevelen en zich van geene volgen Lasteraars te storen, die wanneer zij ontdekt mogen worden, bij den bevoegden Regter worden aangeklaagd, en wegens Laster zullen worden vervolgd.

Rotterdam den 6 *January* 1843.

De Directie voornoemd,
J. T. MOORMANS.
H. W. LAURENTIUS.

*** Op Woensdag den 17 Januarij 1844 des voormiddags ten tien ure, zullen op de Hoeve genaamd *Eikenlust* onder *Boxtel*, in het openbaar worden verkocht:

7000 Stuks EIKE HEESTERS.

Eene aanzienlijke partij ESSE HEESTERS, en
Eene aanzienlijke partij ESPARIKX.

Alle bij uitstek hoor, met zorg gekweekt en goed wassende, staande op de ingemelde Hoeve. Nadere onderrigting is te bekomen op de voorschreven Hoeve en bij den Notaris RITS te *'s Hertogenbosch*.

*** Bij J. DE LEEUW op den kanaaldijk bij de Unie alhier, is wederom in de vijfde klasse der thans trekkende 181e. LOTTERIJ op No. **1332** de Prijs van de **f 100,000** getrokken, onder de handteekening van den Heere L. HARTOGENSIS alhier.

*** Op eerste Hypotheek wordt aangeboden eene kapitale somme van ZESTIEN DUIZEND GULDEN; te bevragen en inlichtingen te bekomen bij den Notaris J. H. C. A. PAYEN, te *Nijmegen*; brieven *franco*.

Uit de hand te koop.

Een welgemaakt KROONVAT groot over het kruis 1 El 72 Duim Rein., met 64 Kommen en daarbij twee Randels, het eene van 28, het andere van 20 Staven. Alles zeer goed geschikt voor een Graan- of Pelmolen. Te bevragen bij LEONARDUS VERKUIJLEN, Molenmaker te *Aarle-Rixtel*. Brieven franko.

Aan heeren deelhebbers in de Maatschappij tot Invoering der Zijdeteelt in
Noord-Braband.

Aangezien DRIE KOMMISSARISSEN; in strijd met Artikel 14 der Statuten dier Maatschappij, in handelingen tegen welke ik heb geprotesteerd in mijne betrekking als *Directeur van het Hoofd-Etablissement*, te moeten waarschuwen, goedgevonden hebben mij bij Extract uit hunne Notulen van den 16 dezer, uit mijne betrekking als zoodanig te ontslaan en deze onwettige daad daardoor hebben bekroond, dat zij van deze handeling bij hunne circulaire, dato 22 dezer, daarvan aan Deelgenoten kennis gaven.

Zoo heb ik de Eer van mijne zijde alle Deelhebbers in gemelde Maatschappij, en bovenal diegenen welke door mijn aanroek hebben deel genomen te verzoeken, hun oordeel op te schorten en de handelingen van deze drie Heeren — uit welke voortvloeijen moet, de veronderstelling, *of* dat ik als *Directeur* iets heb gepleegd, dat strafbaar is, *of* dat Kommissarissen hoogst onregtvaardige daden door overrompeling wenschen te bedekken — niet door hun stilzwijgen goed te keuren, aangezien zij binnen zeer korten tijd door onwederlegbare bewijzen zullen worden overtuigd op welke wijze dit onveltallig bestuur de belangen der Maatschappij behartigt en wat dezelve door *aanmerkelijke bezuiniging* hebben te verstaan.

St. Michiels-Gestel den 29 December 1843.

De BERAIL.

Geduldzettingen op
LIJFRENTE
EN VERZEKERINGEN OP HET LEVEN.

De Maatschappij van Algemeene Assurantien op het LEVEN, de dotale Fondsen en de Overbeveringen gevestigd te *Brussel*, en goedgekeurd door Koninklijk besluit van 12 Junij 1824, is vertegenwoordigd door Agenten in geheel het Rijk en in vreemde plaatsen, hare wezenlijke Kapitalen beloopen tot nabij de *DRIE MILLIOEN VIJF MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS*, en zij betaalt jaarlijks meer dan *DRIE MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS* Lijfrente.

De verrigtingen der Maatschappij hebben tot voorwerp de verzekeringen van Kapitalen betaalbaar na den dood, of ingeval van leven op een bepaald tijdstip, de constitutien van LIJFRENTEN, PENSIOENEN aan Weduwen en Ambtenaren, HUWELIJKS-GIFTEN aan de Kinderen, AANKOOP op LIJFRENTE van RENTEN, SCHULDBEKENTENISSEN, AKTIEN en ONROERENDE GOEDEREN. Zij koopt insgelijks tegen GEREED GELD of op LIJFRENTE, de VRUCHTGEBRUIKEN en de NAAKTE EIGENDOMMEN.

Men kan zich de Prospectussen, Tarieven en alle wenschelijke inlichtingen bezorgen hetzij bij den Agent A. C VAN DER MEULEN Junior, in de Hoothamerstraat, Wijk C. No 86 te *'s Hertogenbosch*, of op het Secretariaat Generaal der Maatschappij te *Brussel*, in de nieuwe Bruidstraat No. 48.

Graanmarkt
van
's HERTOGENBOSCH,

van Donderdag en Vrijdag, den 2 en 3 January 1844.

Rogge bij een talrijken aanvoer gedurende deze twee marktdagen, heeft den Landman tegen eene oppervlakkige verwachting, vooral voor de goede soort, eene verhooging van 10 à 20 cents per mud kunnen bedingen; waarvan de reden bijzonder vraag ten behoeve der consumtie aanleiding aanleiding heeft gegeven.

Boekweit en Haver was matig aangebragt en is aan ingehoog vorige koers goed afgegaan; het navolgende is besteed geworden, als

ROGGE	*f* 4.50 a *f* 5.10
BOEKWEIT	*f* 4.50 a *f* 4.85
HAVER	*f* 1.80 a *f* 2.30

Zijnde de middelprijs van de Rogge derhalve de zetting van het brood op Donderdag den 4den is geschied als volgt:

De 3 Nederl. ponden Roggebrood 23½ Cent
Het —— —— Boter *f* 0.48 a *f* 0.56

EINDHOVEN den 5 Januarij 1844.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier gesteld:

ROGGE	*f* 4.60
BOEKWEIT	4.75
HAVER	2.20
Het Nederlandsch pond boter	0.50
De 4 —— Roggebrood	1.00

Ter drukkerij van D. A. A. de ROOIJ.